

Univerzita Karlova v Praze

**Filosofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví
Studium nových médií**

Seminární práce

**Informační politika a eGovernment ČR směřující k
podpoře podnikání**

Vypracoval: Bc. Martin Jindra

Praha, leden 2011

Obsah

1. Úvod	3
2. Současný stav	3
2.1 Elektronický podpis	5
2.2 Informační portály	6
2.2.1 Portál veřejné správy	6
2.2.2 Registr živnostenského podnikání	6
2.2.3 Česká daňová správa	7
2.2.4 Businessinfo.cz	7
2.3 Czech POINT	8
2.4 Datové schránky	8
2.5 Evropská směrnice o službách a JKM	10
3. Výhled do budoucna	12
3.1 Základní registry	12
3.2 Elektronické zadávání veřejných zakázek	13
4. Výhled do budoucna s ohledem na EU	15
4.1 SPOCS	16
4.2 PEPPOL	16
4.3 STORK	18
5. Závěr	19

1. Úvod

Dle žebříčku stavu eGovernmentu¹, který vypracovává OSN a který se zaměřuje na připravenost a rozsah účastenství, byla Česká republika v roce 2010 na 33. místě na světě (v roce 2008 to bylo 25. místo). Před námi jsou státy jako Malajsie, Kolumbie anebo na třináctém místě Bahrajn. Na prvních místech je pak Jižní Korea, Spojené státy a Spojené království. Je tedy zřejmé, že zapálení pro elektronizaci veřejné správy v Česku upadá. Můžeme se domnívat, že to souvisí se změnou vlád a s ekonomickou krizí.

Cílem této práce je zmapovat informační politiku České republiky s ohledem na zájmy a podporu podnikání. Mám tím na mysli především malé a střední podniky, čili živnostníky a společnosti s ručením omezeným (nadmárodní korporace do toho záběru nespádají). Jelikož se ale celá řada služeb kryje, jsou určeny jak pro občany, tak pro podnikatele, najde zde řadu užitečných informací i nepodnikatel. Své zkoumání se pokusím s každým časovým obdobím zahrnovat konkrétní strategií či plánem, a pak se zaměřit na jednotlivé nástroje a služby, ve stručnosti je představit a nastínit jejich možné vylepšení a budoucí vývoj.

2. Současný stav

Je potřeba velmi stručně zmínit, že první zásadní impuls dostal eGovernment zřízením nového Ministerstva informatiky v roce 2003. „Zelená kniha o elektronickém obchodu“ z roku 2002 a „Bílá kniha o elektronickém obchodu“² z roku 2003 nastínily kroky, které byly realizovány především za účelem podpory nakupování přes internet a spočívaly zejména v legislativních úpravách. V roce 2003 byl také Ministerstvem informatiky představen dokument „Státní informační a komunikační politika e-Česko 2006“³, který se zabýval především podporou informační gramotnosti, dostupností a bezpečností komunikačních služeb a elektronickým podpisem. V oblasti eGovernmentu se tato politika věnuje především Portálu veřejné správy a Registru živnostenského podnikání (viz dále).

---

¹ United Nations. *E-Government Survey 2010 : Leveraging e-government at a time of financial and economic crisis* [online]. New York : UN Publishing Section, 2010 [cit. 2010-12-28]. Dostupné z WWW:

<http://www2.unpan.org/egovkb/documents/2010/E_Gov_2010_Complete.pdf>. ISBN 978-92-1-123183-0.

² *Bílá kniha o elektronickém obchodu* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky, 2003 [cit. 2010-12-30]. Dostupné z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/micr/files/274/bila_kniha.pdf>.

³ *Státní informační a komunikační politika : e-Česko 2006* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky, 2003 [cit. 2010-12-31]. Dostupné z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/micr/files/275/sikp_def.pdf>.

Ministerstvo informatiky bylo však v roce 2007 zrušeno⁴ a jeho agenda se rozpustila mezi ministerstva vnitra, průmyslu a obchodu a pro místní rozvoj.

Koordinační roli pro oblast rozvoje informační společnosti měla převzít nově vzniklá Rada vlády pro informační společnost.⁵ Ta však nikdy nezačala prakticky pracovat. Jediným doposud známým výstupem je stručný dokument s názvem „Strategie rozvoje služeb pro informační společnost“⁶ z jara roku 2008. V dokumentu, který začíná ambiciózním prohlášením: „Vize: ČR jako jedna z pěti nejlepších zemí EU v úrovni rozvoje eGovernmentu“⁷, najdeme projekty a cíle, které představil již projekt Smart Administration (viz dále), ale také požadavky na služby v oblasti zdravotnictví (eHealth), školství a důchodové péče a požadavky na digitalizaci a archivaci datových fondů a elektronické státní pokladny.

Poslední použitelná a ucelená strategie neboli akční plán, který se dotýká oblasti eGovernmentu, je tedy ze dne 11. července 2007, kdy jej pod názvem „Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby“⁸ přijala Topolánková vláda. Dokument shrnuje dosud probíhající aktivity, ale definuje rovněž nové příležitosti ke zlepšení doposud nedostatečně řešených problémů. Úzce souvisí s projektem Smart Administration⁹ na roky 2007 – 2015, který je finančně podporován z evropských fondů. I když se strategie zaměřuje na širší okruh veřejné správy, do kterého patří oblasti jako boj s byrokracií a korupcí, efektivní administrativa, lidské zdroje, zavádění strategického plánování aj., dotýká se strategie i oblasti eGovernmentu (a to i z pohledu živnostníků a firem). Mezi hlavní cíle si klade eGovernment jako bezpečný a jednoduchý přístup k veřejným službám prostřednictvím sítě internetu (datové schránky, elektronický podpis), elektronizaci procesních úkonů mezi úřady (KIVS), zrovnoprávnění listinné formy dokumentů s elektronickou (konverze písemností), systém elektronické justice (eJustice), vytvoření centrálních registrů veřejné správy (základní registry), síť kontaktních míst (Czech POINT) ad.

---

⁴ ČR. Zákon č. 110/2007 Sb.. In Sběrka zákonů. 2007, 2007, 41, s. 1335-1336. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2007/sb041-07.pdf>>.

⁵ Vláda ČR [online]. 2007 [cit. 2010-12-31]. *Rada vlády pro informační společnost*. Dostupné z WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/ppov/rvis/rada-vlady-pro-informacni-spolecnost-73372/>>.

⁶ Rada vlády pro informační společnost. *Strategie rozvoje služeb pro informační společnost* [online]. Hradec Králové : Rada vlády pro informační společnost, 2008 [cit. 2011-01-01]. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz/files/2008/mv_strategie_rvis.doc>.

⁷ Viz výše, s. 1.

⁸ Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby : Strategie realizace Smart Administration v období 2007–2015 [online]. Praha : Vláda ČR, 2007 [cit. 2011-01-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.smocr.cz/data/fileBank/08c580bb-9cf9-4275-bac8-213844bc257c.doc>>.

⁹ <http://www.smartadministration.cz/>

Je třeba konstatovat, že velká část eGovernmentových projektů z uvedené strategie byla již zprovozněna a k realizaci zbylých není daleko. Problémy do programu českého eGovernmentu vnáší ekonomická krize a nutnost šetřit, proto se do budoucna uvažuje o silném propojení s Českou poštou, ta by se mohla stát dominantním provozovatelem většiny služeb. Jaroslav Mráz, vrchní ředitel sekce pro informatiku a eGovernment Ministerstva vnitra k tomu dodává, že: „Česká pošta musí prokázat, že to zvládne. Pokud se ukáže, že ne, pak budeme hledat jinou cestu. Ale strategie České pošty směrem do budoucna je postavena na tom, že bude realizovat takové (eGovernmentové), pro stát zásadní projekty.“¹⁰

2.1 Elektronický podpis

Elektronický podpis patří mezi nejstarší služby¹¹, které mají podpořit eGovernment v Česku, i přesto se stále nejedná o příliš rozšířenou a používanou funkcionalitu. ePodpis¹² připojený k dokumentu zajišťuje autenticitu fyzické osoby a integritu podepsaného dokumentu, což znamená, že zaručuje neměnnost dokumentu po podepsání. Elektronický podpis se vždy váže pouze na fyzickou osobu, zatímco právnické osoby a orgány veřejné moci mohou využít elektronické značky. Navíc může být součástí dokumentu i časové razítko, které prokazuje datum podepsání. Pro elektronické podepsání dokumentu (např. textového .doc nebo .pdf dokumentu) a odeslání směrem k orgánům veřejné moci (např. v případě podání daňového přiznání přes elektronickou podatelnu finančního úřadu) je zapotřebí mít kvalifikovaný certifikát od akreditované certifikační autority (ty jsou v ČR pouze tři a jednou z nich je i Česká pošta). Kvalifikovaný certifikát má platnost jeden rok a fyzickou osobu stojí 396 Kč, zatímco tu právnickou 1788 Kč.¹³ Existují ještě tzv. komerční certifikáty, které jsou levnější a se kterými je také možné elektronicky podepisovat dokumenty, ty ale veřejná správa neuznává.

Z výše uvedeného je zřejmé, že práce s elektronickým podpisem resp. s certifikáty je složitá, vyžaduje finanční výdaje a každoroční prodlužování certifikátů. Na druhou stranu přibývá množství úřadů a agend, které je možné obsloužit elektronicky. Z pohledu podnikatele patří mezi nejzajímavější možnosti odeslat přes Portál veřejné správy daňové přiznání a přihlášky a odhlášky k nemocenskému

¹⁰ JIRKOVSKÝ, Michal. *Nový E-government = zachování funkčnosti, škrty a předávání kompetencí*. Egovernment [online]. 2010, 3, [cit. 2011-01-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.egovernment.cz/archiv/PDF%203-10/1.pdf>>.

¹¹ ČR. Zákon č. 227/2000 Sb. o elektronickém podpisu. In Sběrka zákonů. 2000, 2000, 68, s. 3290-3297. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/sb068-00.pdf>>.

¹² Ministerstvo vnitra ČR [online]. 2006 [cit. 2011-01-02]. *Informace k používání elektronického podpisu*. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/informace-k-pouzivani-elektronickeho-podpisu.aspx>>.

¹³ Certifikační autorita PostSignum [online]. 2010 [cit. 2011-01-05]. *Cena za vydávané certifikáty*. Dostupné z WWW: <<http://www.postsignum.cz/certifikaty.html>>.

pojištění, přes Daňový portál datovou zprávu s přiznáním k DPH, přes elektronické podatelny komunikovat s krajskými a obecními úřady anebo přes e-mail poslat fakturu s elektronickým podpisem svému odběrateli.

2.2 Informační portály

Mezi další první projekty realizované v zájmu eGovernmentu patří portály, které byly a jsou realizovány především za účelem uceleně podávat občanům a firmám garantované informace.

2.2.1 Portál veřejné správy

Portál veřejné správy na adrese www.portal.gov.cz, který jako jediný zásadní web státní správy používá doménu druhého řádu [.gov.cz](http://www.gov.cz)¹⁴, slouží v ostrém provozu od roku 2004 jako „jednotná vstupní brána do elektronického úředního světa České republiky pro občany, podniky i instituce, kteří jeho prostřednictvím mohou komunikovat s veřejnou správou.“¹⁵ Podstatné je, že poskytuje aktuální a ověřené informace z oblasti veřejné správy, dále nabízí adresář orgánů státní správy a samosprávy, kompletní sbírku zákonů, přes 300 životních situací a jejich řešení s ohledem na veřejnou správu, mapy s nejrůznějšími vrstvami (např. hluk, hřbitovy, povodně, pošty, ekologické zátěže aj.) a pro podnikatele důležité a již dříve zmiňované elektronické podání.

V současné podobě působí portál zastarale, potřeboval by vylepšit jak z hlediska optimalizace pro vyhledávače (SEO), tak z hlediska uživatelské přívětivosti a komfortu (UI) a prožitku (UX).

2.2.2 Registr živnostenského podnikání

Registr živnostenského podnikání na adrese www.rzp.cz, zřízený v roce 2005, si svou přehledností a rychlým použitím získal přízeň velkého množství lidí (svědčí o tom celá řada matoucích webů, které se maskují jako oficiální RŽP). Pro podnikatele (a nejen pro ně) slouží jako nástroj rychlého ověření podnikajícího subjektu s živnostenským oprávněním přes jeho IČ nebo přes jiné kontaktní údaje. Další funkcí je možnost podat elektronické podání vůči živnostenskému úřadu (např. při zahájení živnosti nebo při změně údajů) přes elektronickou podatelnu. K tomu je ale potřeba mít elektronický podpis. Jednodušší se tedy zdá podávání přes datové schránky anebo přes Czech POINT.

¹⁴ Více viz PETERKA, Jiří. *Gov.cz na druhý pokus*. EArchiv.cz [online]. 7. 2. 2006, [cit. 2011-01-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.earchiv.cz/b06/b0207001.php3>>.

¹⁵ *Ministerstvo informatiky a rozvoj informační společnosti v České republice* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky, s 20., 2005 [cit. 2011-01-05]. Dostupné z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/micr/images/dokumenty/micr_brozura_cz.pdf>.

2.2.3 Česká daňová správa

Portál České daňové správy na adrese cds.mfcr.cz působí velmi robustně a na první pohled z něho bude uživatel velmi zmatený. Pro podnikatele se tu ale dají najít užitečné informace a nástroje. Mezi ty nejdůležitější patří databáze aktuálních daňových tiskopisů, daňové kalendáře a kalkulačky, seznam finančních úřadů a jejich úřední desky, daňové sazby a třeba i vyhledávání plátců DPH. Součástí je i Daňový portál¹⁶, přes který, jak již bylo zmíněno, je možné za pomoci elektronického podpisu podávat nejrůznější daňová přiznání. Dále je pak možné získat informace o tom, zda finanční úřad k určitému dni eviduje na osobním daňovém účtu nedoplatek, přeplatek nebo zda je tento účet vyrovnaný. Je ale zřejmé, že většina informací patří odborníkům, a to především účetním a daňovým poradcům.

2.2.4 Businessinfo.cz

Businessinfo.cz je od roku 2001 portál provozovaný agenturou CzechTrade, přeneseně tedy Ministerstvem průmyslu a obchodu, který slouží především jako informační zdroj na podporu podnikání a exportu. Působí přehledně a navíc nabízí i velmi obstojnou anglickou mutaci. Mezi důležité nástroje patří, jako na PVS, možnost vyplňovat nejrůznější formuláře a přiznání a rovnou je elektronicky podepsané odesílat. Na jednom místě je možné získat informace z databáze podpor a dotací (a to jak ze strukturálních fondů EU, tak i ze státního a krajských rozpočtů), pro exportéry nabízí portál denně aktualizovanou databázi poptávek ze zahraničí (kupříkladu zde hledá vietnamská firma výrobce léků, francouzská firma tisk katalogů, maďarská firma oděvy a pomůcky pro nastávající maminky a čínská firma má zájem o uhlíkové saze, ze kterých by vyráběla plastové roury) a stejně jako na PVS tu je databáze životních situací, tentokrát ale pro podnikatele (např. jak si obstarat elektronický podpis anebo požádat o zápis ochranné známky).

Do budoucna se počítá s rozvojem portálu podle analýzy¹⁷ zaměřené na proveditelnost, technickou stránku a na hodnocení obdobných portálů ve světě. Portál by měl být propojený se sociálními sítěmi YouTube, Facebook a Twitter, měl by nabízet více video obsahu a audio podcastů, stránky by měly být optimalizovány pro zobrazení v mobilech a rozšířeno by mělo být diskusní fórum.

---

¹⁶ Daňový portál [online]. 2010 [cit. 2011-01-05]. Dostupné z WWW: <http://adisspr.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr/uvod.faces>.

¹⁷ Projekt rozvoje portálu Businessinfo.cz [online]. Praha : CzechTrade, 1. 3. 2010 [cit. 2011-01-02]. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz/files/dokumenty/Brozura_A4-benchmarking_TA.pdf>.

2.3 Czech POINT

Czech POINTy¹⁸ neboli české podací ověřovací informační národní terminály jsou fyzickým kontaktním místem výkonu veřejné správy, kde každý člověk může získat informace a kde může učinit podání ke státu. Tyto počítače s obsluhou je v tuto chvíli možné najít na 6 449 místech¹⁹, nejčastěji na obecních úřadech, pobočkách České pošty, u notářů, v Hospodářské komoře a na zahraničních zastupitelstvech (do budoucna se uvažuje i s umístěním do bank a tedy do komerčního sektoru, ovšem za roční poplatků 2 mil. pro každou bankovní instituci²⁰ a za podmínky novelizace zákona). Czech POINTy poskytují nejčastěji výpisy z trestního, obchodního, insolvenčního a živnostenského rejstříku, z katastru nemovitostí, z nasbíraných bodů v dopravních přestupcích aj. výpisy. Dále pak také provádějí konverzi dokumentů z listinné do elektronické podoby a naopak, registrují žádosti o zřízení datové schránky, ověřují podpisy a kopie dokumentů ad. Podnikatelům usnadňují kontaktní kiosky komunikaci se svým živnostenským úřadem, kdekoliv totiž mohou podat jakékoliv podání vůči ŽÚ, například tedy ohlášení živnosti, změnu údajů, nahlášení provozovny, žádosti o koncese aj.

Do budoucna se počítá s dalším rozšiřováním míst, kde bude možné Czech POINTy najít (např. v bankách), s rozšiřováním dostupných agend, přístupem do základních registrů (viz dále) a s vytvořením online verze kiosku pod názvem CzechPOINT@home, který by zajišťoval online přístup (nutné je ale vyřešit autorizaci osob, ta proběhne nejspíše přes elektronický občanský průkaz a bezpečnostní heslo – viz dále).

2.4 Datové schránky

S ohledem na podnikání se beze sporu jedná o nezákladnější projekt českého eGovernmentu. Úřadům i podnikatelům by měly datové schránky ulehčit, zrychlit a zlevnit vzájemnou komunikaci. V porovnání s projektem podobného rozsahu Czech POINT je ale na datové schránky nahlíženo kriticky.²¹ Vytýkána jim není ani tolik ona povinnost jako spíše technické a softwarové nedokonalosti a složitost.

---

¹⁸ Czech POINT [online]. 2010 [cit. 2011-01-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.czechpoint.cz>>.

¹⁹ Czech POINT [online]. 2010 [cit. 2011-01-02]. *Aktuální statistiky Czech POINT*. Dostupné z WWW: <<http://www.czechpoint.cz/web/index.php?q=node/488>>.

²⁰ ZAVADILOVÁ, Tereza; ZÁRUBA, Igor. *Banky jdou do Czech Pointů. Plán už leží na vnitru*. E15 [online]. 15.12.2010, [cit. 2011-01-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/banky-jdou-do-czech-pointu-plan-uz-lezi-na-vnitru>>.

²¹ Např. PETERKA, Jiří. *Datové schránky: první výročí po 16 měsících*. Lupa.cz [online]. 1.11.2010, [cit. 2011-01-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.lupa.cz/clanky/datove-schranky-prvni-vyroci-po-16-mesicich/>>.

Datová schránka²² jakožto elektronické úložiště (velmi zjednodušeně e-mail) slouží ke komunikaci mezi veřejnou správou, podnikajícími fyzickými i právnickými osobami, fyzickými osobami, advokáty a daňovými poradci. Povinna je pouze pro orgány veřejné moci a podnikající právnické osoby (např. s.r.o. či a.s.). Ze zákona jsou orgány veřejné moci povinny odesílat dopisy přednostně elektronickou cestou do datových schránek s tím, že se automaticky předpokládá přečtení a vzetí na vědomí adresáta po 10 dnech po doručení (tzv. fikce doručení). Jedním z důvodů pro zřízení této služby, s ostrým provozem od 1. listopadu 2009, byly právě vysoké náklady a obtíže spojené s listovním doručováním dokumentů.

Nicméně postoj k datovým schránkám v České republice můžeme považovat za unikátní. Povinnost používat datové schránky mají všechny podnikající právnické osoby a orgány veřejné moci (čili prezident, Poslanecká sněmovna, Senát, vláda, ministerstva, Česká národní banka, Nejvyšší kontrolní úřad, ombudsman, soudy, státní zastupitelství, krajské, obecní, živnostenské, finanční aj. úřady²³) a to bez možnosti používat některé alternativní kanály komunikace, alespoň směrem od úřadu k právnickým osobám. Elektronický dokument je závazný a má garantované přečtení. Navíc neexistovala ani roční lhůta, po kterou by vedle sebe koexistovaly listinné i elektronické komunikace. I z toho důvodu bývá projekt datových schránek kritizován. Komunikace mezi samotnými podnikajícími subjekty prostřednictvím schránek je pak dobrovolná a byla zavedena od 1. ledna 2010.

Datová zpráva se skládá z přílohy a obálky. Přílohou se rozumí jeden ze zhruba dvaceti možných dokumentů (např. DOC, PDF, MP3 nebo JPEG), který je vytvořený předem na počítači a obálkou se rozumí elektronická značka a časová značka (kvalifikované časové razítko). Vůbec se tedy v datové zprávě nevyskytuje tělo zprávy, tak jak jej známe z e-mailu. Odesílatelé a adresáti jsou pak označováni identifikátorem (nejčastěji identifikačním číslem - IČ). Provozovatelem datových schránek je Česká pošta, a to i z toho důvodu, aby se jí kompenzovaly ztráty spojené s poklesem listinné korespondence.²⁴

Prvním zásadním problémem z pohledu uživatele je celková složitost přístupu do datové schránky. K přihlášení sice stačí uživatelské jméno a heslo, ale při prvním zadání url

---

²² Pojem „datová schránka“ zavádí do české legislativy ČR. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. In Sběrka zákonů. 2008, 98, s. 4491-4500. Dostupný také z WWW: <<http://www.mvcr.cz/soubor/sb098-08-pdf.aspx>>. s novelizacemi č. 190/2009 Sb., 219/2009 Sb. a 227/2009 Sb.

²³ Ústav státu a práva, Akademie věd ČR [online]. 2008 [cit. 2011-01-02]. Orgány veřejné moci v ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.ilaw.cas.cz/index.php?page=53>>.

²⁴ Česká pošta obdrží za provoz datových schránek ročně až 215 milionů korun. Podnikatel.cz [online]. 29. 6. 2009, [cit. 2011-01-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/aktuality/za-provoz-datovych-schranek-az-215-milionu-kc/>>.

www.mojedatovaschranka.cz se objeví výstraha o nedůvěryhodném připojení a o neúplném certifikátu. Po složitém schvalování bezpečnostních výjimek v prohlížeči je teprve možné se přihlásit. A navíc pro plnohodnotné prohlížení a odesílání zpráv je nutné mít v prohlížeči nainstalovaný zásuvný modul (plugin) 602XMLFiller. Není tedy možné plnohodnotně datové schránky využívat na veřejných počítačích, kde uživatelům nepovolí instalaci zásuvných modulů.

Jeden z návrhů Národní ekonomické rady vlády (NERV) navrhuje využít datové schránky v oblasti zadávání veřejných zakázek. Každá zakázka by pak dostala svoji datovou schránku, přes kterou by probíhala jediná možná komunikace s dodavateli a do které by mohl kdykoliv nahlížet i Úřad na ochranu hospodářské soutěže. Zvýšila by se tak transparentnost a snížila korupce. V souvislosti s uvažovaným přesunem celé agendy na Českou poštu se také mluví o zpoplatnění odesílání (komunikace mezi soukromými subjekty již zpoplatněna je, zvažuje se zpoplatnění komunikace směrem od úřadů k podnikatelům).

2.5 Evropská směrnice o službách a JKM

Dne 28. prosince 2009 začala i v České republice platit Směrnice o službách na vnitřním trhu (2006/123/ES)²⁵, kterou schválila Evropská rada a Evropský parlament dne 12. prosince 2006. Základním cílem směrnice je zliberalizovat trh se službami v rámci celé Unie. Služby totiž tvoří v současné době zhruba 70% HDP Evropské unie²⁶ a mají tak velký potenciál přispět k jednotnému trhu EU, který je jedním ze základních pilířů a cílů. Jednotný trh totiž přispívá k rychlejšímu šíření inovací, informačních a komunikačních technologií a zvyšuje produktivitu.²⁷ I díky tomuto opatření se měla Evropská unie stát do roku 2010 nejvíce konkurenceschopnou ekonomikou světa.

Zásadní překážkou v prosazování liberalizace trhu služeb byly a jsou velké rozdíly ve státních předpisech a administrativě spojená se zakládáním a provozováním podnikání. Směrnice hovoří o dvou typech podnikání, jednak se jedná o dočasné a krátkodobé poskytnutí služby (například oprava fasády českým zedníkem v Rakousku) anebo o zakládání provozoven, poboček či jiných organizačních složek (čili usazování se natrvalo) firmy (například když český e-shop zřídí slovenskou filiálku).

---

²⁵ ČR. Směrnice evropského parlamentu a rady 2006/123/ES. In Úřední věstník Evropské unie. 2006, 376, s. 36-68. Dostupný také z WWW: <<http://download.mpo.cz/get/31182/34462/370481/priloha001.pdf>>.

²⁶ Viz výše.

²⁷ Více viz KAMEŠ, Ivo. Ministerstvo průmyslu a obchodu [online]. 12. 1. 2006 [cit. 2011-01-02]. *Vývoj projednávání směrnice o službách*. Dostupný z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument26782.html>>.

Směrnice tedy nařizuje členským státům přezkoumat vlastní legislativu a odstranit diskriminační předpisy a překážky a zrušit či významně omezit povolovací režimy. Dále je součástí směrnice i nařízení o zřízení tzv. **Jednotných kontaktních míst**, která mají sloužit jako prostředník a informátor při vyřizování žádostí o podnikání mimo mateřský stát.

JKM má dvě základní funkce: „poskytování informací, které klient potřebuje k tomu, aby mohl podnikat a zprostředkování kontaktu s příslušným úřadem, který se povolováním konkrétních činností zabývá.“²⁸ JKM využívají jako komunikační kanál především internetový evropský systém IMI pro výměnu informací o vnitřním trhu.²⁹ Uvedená kontaktní místa mají svoji fyzickou i elektronickou podobu. V České republice převzal elektronickou verzi portál Businessinfo.cz, o kterém jsem psal již dříve. Přes tyto stránky je možné odesílat dotazy ohledně podnikání v rámci EU s garancí kvalifikované odpovědi. Fyzických kontaktních míst je celkem 15, jsou vždy v krajském městě a spadají pod živnostenské úřady. Seznam JKM v rámci celé Unie je možné dohledat na stránkách Evropské komise.³⁰

Představy o zcela jednotném trhu EU však nenaplnila ani výše zmíněná směrnice. Obsahuje totiž celou řadu výjimek. Tak například jsou ze služeb s volným pohybem odstraněny služby audiovizuální, zdravotnické, z oblasti dopravy, hazardních her či bezpečnostních agentur, finanční služby anebo služby elektronických komunikací (vcelku logicky sem pak nespádají služby neekonomické a ve výkonu veřejné moci, jako např. školství). Problematická jsou i JKM, jen zhruba polovina webů je i v jiné, než národní mutaci a v takovém Rumunsku nefunguje systém do teď.

I Evropská komise si uvědomuje, že představy z roku 1992, kdy pod taktovkou Jacquese Delorse vznikala první opatření pro jednotný trh, nejsou stále naplněny. A tak pod vedením komisaře pro vnitřní trh vznikl „Akt o jednotném trhu pro vysoce konkurenceschopné sociálně-tržní hospodářství“³¹, který navrhuje, jak by měly být do roku 2012 odstraněny všechny překážky jednotného trhu (nejenom tedy služeb, ale i zboží a kapitálu). Zaměřuje se především na otázku evropského patentu (v současné době neexistuje žádný jednotný patent, který by platil ve všech členských zemích, vynálezce tedy musí vynaložit

---

²⁸ Odbor 06300. Ministerstvo průmyslu a obchodu [online]. 2010 [cit. 2011-01-04]. *Jednotná kontaktní místa*. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument70853.html>>.

²⁹ Více viz Internal Market Information System [online]. 2010 [cit. 2011-01-01]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/index.html>.

³⁰ Evropská komise [online]. 2010 [cit. 2011-01-02]. *Jednotná kontaktní místa*. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/internal_market/eu-go/index_cs.htm>.

³¹ Evropská komise. *Akt o jednotném trhu pro vysoce konkurenceschopné sociálně-tržní hospodářství* [online]. Lucemburk : Úřad pro publikace Evropské unie, 2010 [cit. 2011-01-02]. Dostupné z WWW: <<http://download.mpo.cz/get/42862/48046/571010/priloha001.pdf>>. ISBN 978-92-79-16948-9.

značné prostředky na překlady a registrace v každé jednotlivé zemi), autorského zákona a s ním spojený prodej umění přes internet, plagiátorství, standardizace norem pro výrobky a letadla, společný daňový základ pro firmy pro výpočet DPH, revidování dopravní a energetické sítě, jednotný trh pro hypotéky a na řadu dalších otázek.

3. Výhled do budoucna

3.1 Základní registry

Podle novely zákona o základních registrech č. 100/2010 Sb.³² byl posunut ostrý start základních registrů na 1. červenec 2012. Základní registry jsou jedním z nejdůležitějších předpokladů pro úspěšné zavádění eGovernmentu do praxe. Jedná se o propojený systém, který ulehčí komunikaci mezi občanem a státem (G2C) a mezi jednotlivými státními úřady (G2G). Pro občana popř. pro firmu bude nejpřínosnější pravidlo jednou a dost. Znamená to, že pokud občan/firma zanesou určitý údaj do registru (nejčastěji vyplněním nějakého formuláře), nebude ho po něm v budoucnu požadovat žádný jiný úřad, protože si ho bude moci dohledat v systému základních registrů. Skončit by tak mělo obíhání úřadů se stále stejnými údaji a formuláři.

Základní registr se skládá ze čtyř registrů.³³ První je Registr osob, který spravuje Ministerstvo vnitra a obsahuje základní údaje o občanech a cizincích s povolením k pobytu; mezi tyto údaje patří jméno a příjmení, datum a místo narození a úmrtí, státní občanství anebo číslo elektronického občanského průkazu. Další je Základní registr právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci, čili všech subjektů, které mají přiděleno IČ a jsou vedeny v obchodním nebo živnostenském rejstříku. Z tohoto registru, za který zodpovídá Český statistický úřad, bude možné jako referenční údaje použít informace, mezi které patří např. název společnosti, adresa, datum vzniku a zániku, právní forma společnosti, jednatelé, záznamy o datové schránce aj. Třetí základní registr je Registr územní identifikace, adres a nemovitostí, který obsahuje informace o rozložení jednotlivých krajů, okresů, obcí aj. celků, informace o katastru, parcelách, pozemcích a nemovitostech, ulice, čísla popisná a orientační, informace o stavebních objektech jako zastavěná a podlahová plocha, datum dokončení, připojení na sítě, způsob vytápění ad. Správu toho registru zajišťují obecní a městské úřady. Posledním základním registrem je Registr práv a povinností, který spravuje Ministerstvo vnitra a „slouží

---

³² ČR. Zákon, kterým se mění zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech. In Sběrka zákonů. 2010, 37.

³³ Správa základních registrů [online]. 2010 [cit. 2011-01-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.szrcr.cz/>>.

jako garance bezpečné správy dat občanů a subjektů vedených v jednotlivých registrech³⁴. Zjednodušeně řečeno přiděluje jednotlivým orgánům veřejné moci, čili úřadům, práva na přístup k jednotlivým referenčním údajům o subjektech v registru. Není tedy možné, aby mohl každý úředník nahlídnout do jakýchkoliv údajů o subjektu.

Do čtyř výše zmíněných registrů budou mít přístupy státní úřady a jejich agendy, kterých je v tuto chvíli několik tisíc, přes tzv. Informační systém základních registrů (ISZS) jejímž správcem je nově vzniklý úřad Správa základních registrů. Základní registry budou moci úřady propojit se svými agendovými registry.³⁵ Podstatné je, že informace získaná ze základního registru (tzv. referenční údaj) bude považována za platnou a aktuální a nebude potřeba jejího dalšího ověření; úřady nebudou moci vyžadovat údaje z registrů po občanech či firmách. Do budoucna se počítá i s propojením agendových registrů navzájem (například tedy propojení databází finančního úřadu se Státní správou sociálního zabezpečení) prostřednictvím Správy základních registrů a jeho převodníku ORG. To především velmi ulehčí podnikatelům a firmám podávání všech daňových přiznání a přiznání pro sociální a zdravotní zabezpečení. ORG převodník slouží už od začátku základních registrů jako bezpečnostní pojistka. V každém základním i agendovém registru bude mít subjekt svůj vlastní identifikátor a propojení mezi jednotlivými databázemi čili spojení dvou různých bezvýznamových identifikátorů dojde pouze prostřednictvím brány převodníku ORG.

Každá firma anebo občan budou moci požádat o výpis ze základních registrů za pomoci datové schránky nebo Czech POINTu a zjistit tak, jaké všechny informace registry obsahují, kdo do nich zasahoval a kdo je kdy požadoval.

3.2 Elektronické zadávání veřejných zakázek

Na začátku roku 2011 schválila vláda ČR novou strategii pro elektronizaci veřejných zakázek (Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015³⁶). Ta navazuje na Národní plán

---

³⁴ Ministerstvo vnitra [online]. 15. 4. 2010 [cit. 2011-01-01]. *Základní registry veřejné správy*. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/zakladni-registry-verejne-spravy.aspx>>.

³⁵ Video přednáška FELIX, Ondřej. *Principy Základních registrů*. Dostupné z WWW: <<http://www.szrcr.cz/zaznam-prednasky-k-predstaveni-principu-zakladnich-registru>>

³⁶ *Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015* [online]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010 [cit. 2011-01-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.komora.cz/download.aspx?dontparse=true&FileID=4749>>.

zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období let 2006 – 2010³⁷, jehož cílem bylo usnadnit a zrychlit zavádění elektronických nástrojů do procesu elektronického zadávání veřejných zakázek. Jenže tento plán se nepodařilo naplnit skoro v žádných praktických cílech³⁸, především nebylo dosaženo dostatečného rozšíření informačních systémů pro elektronizaci zadávání veřejných zakázek mezi zadavateli; zásadním důvodem, proč tomu tak bylo, je nepovinnost používat elektronické zadávání.³⁹ Plně využívaly elektronické veřejné zakázky pouze 3% úřadů.⁴⁰

Nová strategie si mezi hlavní cíle klade zlepšení infrastruktury pro zadávání veřejných zakázek. Toho chce dosáhnout prostřednictvím projektu NIPEZ (Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek), který bude obsahovat dva základní moduly: e-tržiště a národní elektronický nástroj (NEN). E-tržiště bude sloužit jako prostor pro akutní a rychlé střetávání nabídky a poptávky při minimalizaci transakčních nákladů na straně zadavatelů i dodavatelů (půjde o nákupy např. kancelářských potřeb nebo nábytku). NEN budu naopak především pro komplexní a strategické nákupy a bude vyžadovat i určité úkony v listinné podobě (např. stavby dálnic a budov nebo dodávky technologických celků). Oba nástroje budou v určitých případech využívat aukční přístup (tzv. eAukce) a budou v budoucnu napojeny na evropský projekt PEPPOL (viz dále).

Můžeme se jenom dohadovat, zdali je neexistence centrálního robustního systému tou hlavní příčinou, proč nejsou zadávány veřejné zakázky elektronicky. Domnívám se, že je možné, že se zadavatelé bojí transparentnosti a snah omezit korupční jednání. Každopádně na tom tratí jak stát, tak podnikatel nebo firma, která bez elektronizace o výběrovém řízení vůbec nedozví. Až bude elektronické zadávání povinné, jistě stoupne konkurenční prostředí a navýší se počty ucházejících se dodavatelů.

---

³⁷ *Národní plán zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období let 2006 - 2010* [online]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2006 [cit. 2011-01-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.portal-vz.cz/Dokumenty/Zakony---doplneni/NP/Narodni-plan-zavedeni-elektronickeho-zadavani-vere>>.

³⁸ Poslední dostupná průběžná hodnotící zpráva je z roku 2009: Zpráva o plnění Národního plánu zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období let 2006 – 2010 za rok 2009 [online]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009 [cit. 2011-01-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.portal-vz.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=b82ec0bf-aac3-4449-92de-06613db0315b>>.

³⁹ „Z šetření elektronizace provedeného Ministerstvem pro místní rozvoj v roce 2009 na vzorku 1 334 zadavatelů veřejných zakázek vyplývá, že v současnosti využívá elektronickou podporu zadávacího řízení 18 % zadavatelů. 32 % zadavatelů plánuje určitou elektronickou podporu zadávacího řízení v krátkodobém či střednědobém časovém horizontu zavést. Polovina zadavatelů však žádné elektronické nástroje nevyužívá a ani využívat neplánuje.“ in *Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015* [online]. s. 6. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2010 [cit. 2011-01-02]. Dostupné z WWW:

<<http://www.komora.cz/download.aspx?dontparse=true&FileID=4749>>.

⁴⁰ Viz výše, s. 7.

4. Výhled do budoucna s ohledem na EU

S ohledem na konferenci v Malmo byl na konci roku 2010 představen „Akční plán pro eGovernment na roky 2011 – 2015“⁴¹. Mezi hlavní priority patří čtyři body: a) eGovernment musí být budován především k posílení (anglicky empowerment) občanů a firem a musí tak být navrhován podle nich; b) eGovernment by dále měl přispívat k vyšší mobilitě na jednotném trhu pro podnikání, vzdělávání, práci a bydlení; c) dalším přínosem by měla být vyšší účinnost a efektivita veřejné správy díky snížení administrativní zátěže, zlepšování organizačních procesů a podpoře udržitelné nízko-uhlíkové ekonomiky; d) realizace konkrétních projektů musí stát na klíčových právních a technických předpokladech.

S ohledem na strategii Evropy 2020 a Digitální agendu se výše zmíněný akční plán má vypořádat s dvěma úkoly⁴²:

- Do roku 2015 budou online přeshraniční služby, které mají umožnit podnikateli založit a vést podnikání kdekoliv v rámci EU bez ohledu na to, z jaké země pochází. Stejně tak by tyto služby měly umožnit občanům EU studovat, pracovat a bydlet kdekoliv v rámci Unie.
- Do roku 2015 bude 50% občanů a 80% firem využívat služeb eGovernmentu.

Jelikož je rozsah a pokrok eGovernmentu v každé členské zemi různý, Evropská komise se zaměřuje hlavně na posilování služeb celo-unijního charakteru, jako jsou právě služby otevírající trhy a prostředí Evropské unie všem občanům a firmám. Znamená to tedy především rozvoj projektů ePodpis a eIdentita, na kterých pak budou moct být vybudovány služby v oblasti podnikání, veřejných zakázek, spravedlnosti, zdravotnictví aj.

Např. do roku 2014 by měly členské státy umožnit občanům nahlížet do elektronických složek s jejich osobními daty a o každém zpracování těchto osobních dat je elektronicky informovat.⁴³

---

⁴¹ *The European eGovernment Action Plan 2011-2015 : Harnessing ICT to promote smart, sustainable & innovative Government* [online]. Brussels : European Commission, 2010 [cit. 2011-01-03]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/information_society/activities/egovernment/action_plan_2011_2015/docs/action_plan_en_act_part1_v2.pdf>.

⁴² Viz výše, s. 5.

⁴³ Viz výše, s. 8.

4.1 SPOCS

Na konci roku 2006 přijala Evropská rada a Evropský parlament směrnici pro služby⁴⁴, ta měla za úkol otevřít jednotlivé trhy a vytvořit tak jednotný prostor pro služby v rámci celé Unie. Jenže naplňování vizí této směrnice není tak jednoduché; hlavní překážkou pro vstup na trh se službami jiného členského státu je byrokracie a složitá administrativa umocněná jazykovou a legislativní odlišností. Program SPOCS⁴⁵ (Simple Procedures Online for Cross-border Services) pro roky 2009 - 2012 (česky jednoduché online postupy pro přeshraniční služby) má za úkol odstranit tyto překážky, kterým musí podnikatelé čelit, chtějí-li provozovat svoje služby i za hranicemi mateřského státu.

Základním stavebním kamenem tohoto programu za 24 milionů EUR⁴⁶ jsou nová jednotná kontaktní místa, která budou online a díky kterým bude možné vyřídit veškeré administrativní formality pro zahájení podnikání v jiné členské zemi. Pro vznik těchto online kontaktních bodů využije program úřadů PoSC neboli dříve zmíněných Jednotných kontaktních míst, které jsou zřízeny v každém státě, a které mají v rámci programu SPOCS za úkol vytvořit jakýsi most mezi legislativou konkrétního státu a online bodem SPOCS.

V současné době je projekt ve fázi pilotních provozů, kdy se na většině kontaktních míst poskytují zatím pouze informace. Do léta 2012 by měl být celý projekt plně funkční a online. Otázkou zůstává účast České republiky a dalších čtyř států, které se projektu vůbec neúčastní. V České republice v tuto chvíli funguje pouze tzv. první generace Jednotných kontaktních míst. Kdy se Česko připojí do sítě online kontaktních míst není známo. Určitě se ale jedná o vhodný nástroj, který by pomohl usnadnit začátek podnikání v jiné členské zemi a s jehož začleněním by ČR neměla otálet.

SPOCS by měl být úzce propojen také s dalšími programy Evropské unie PEPPOL a STORK.

4.2 PEPPOL

PEPPOL (Pan-European Public Procurement Online) neboli česky Panevropské online zadávání zakázek je dalším z pilotních projektů Evropské komise na podporu eGovernmentu a liberalizace jednotného trhu. V řadě členských států (v ČR byla situace popsána dříve) již funguje elektronické zadávání veřejných

---

⁴⁴*The EU Single Market* [online]. 2010 [cit. 2011-01-02]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/internal_market/services/services-dir/index_en.htm>.

⁴⁵*Simple Procedures Online for Cross-border Services (SPOCS)* [online]. 2010 [cit. 2010-12-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.eu-spocs.eu>>.

⁴⁶*Next generation Points of Single Contact* [online]. Brussels : SPOCS, 2010 [cit. 2011-01-02]. Dostupné z WWW: <http://www.eu-spocs.eu/images/stories/SPOCS_new%20factsheet_December%202010_final.pdf>.

zakázek, nicméně chybí propojení mezi jednotlivými regionálními či státními systémy. Projekt PEPPOL má za úkol tyto samostatné systémy propojit a umožnit tak všem podnikům účastnit se státních výběrových řízení na veřejné zakázky. Vlády jsou totiž v prostředí Evropské unie největším nákupčím (v roce 2009 se vládní nákupy podílely 19,4% na celkovém HDP Unie)⁴⁷. Pozitivní efekt to přinese jak vládám, tak dodavatelům. Zvýší se totiž konkurenční prostředí, vlády dostanou nabídky z celé Evropy (například na dodávku informačních systémů anebo na obnovu vozového parku), a tak se logicky i sníží cena a díky online proceduře i korupční potenciál. Pro podniky to bude znamenat rozšíření trhu, na který mohou dodávat. Dojde tedy k lepší komunikaci, vyšší konkurenci, nižším nákladům a větší transparentnosti.

Problematické jsou různé standardy a normy v elektronické komunikaci. Proto s sebou projekt PEPPOL nese i řadu dalších sub-projektů, jako jsou například eSignature, eCatalogue, eOrdering, eInvoicing aj. Hlavní myšlenkou všech těchto elektronických nástrojů je v EK interoperabilita, čili nikoliv snaha vytvářet nové normy pro elektronickou komunikaci, ale zajistit propojení a dorozumívání již stávajících standardů jednotlivých států. Příkladem je elektronický podpis, který již v určité fázi funguje ve všech státech včetně toho českého; hlavní snahou Evropské komise tak je zajistit možnost ověření certifikátů pro elektronické podpisy, které jsou vydávány v jiných členských státech.

Česká republika se pilotního projektu PEPPOL v současné době plně neúčastní, je tomu tak navzdory prohlášení Ministerstva pro místní rozvoj ze Zprávy o Národním plánu v oblasti elektronického zadávání veřejných zakázek z roku 2008: „Na rok 2009 se připravuje zapojení ČR do projektu Peppol“⁴⁸. Ze zprávy z roku 2009⁴⁹ vyplývá, že Česká republika se účastní projektu PEPPOL pouze jako člen referenční skupiny. MMR, které zastupuje ČR v projektu, je v kontaktu s členy konsorcia projektu a pravidelně získává informace o postupu prací na projektu. Neplní tedy žádnou aktivní roli.

---

⁴⁷ Europa - Press releases [online]. Brussels : 15.12.2010 [cit. 2011-01-05]. *Digital Agenda: pilot projects show the way in easy access to online public services across the EU*. Dostupné z WWW: <<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/10/680&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>>.

⁴⁸ *Zpráva o plnění Národního plánu zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období let 2006 – 2010 za rok 2008* [online]. s. 15. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2008 [cit. 2011-01-02]. Dostupné z WWW: <[://www.portal-vz.cz/Uploads/Elektronicke-zadavani-verejnych-zakazek/Zprava-o-plneni-Narodniho-planu-za-rok-2008](http://www.portal-vz.cz/Uploads/Elektronicke-zadavani-verejnych-zakazek/Zprava-o-plneni-Narodniho-planu-za-rok-2008)>.

⁴⁹ Viz č. 37., s. 17.

Evropská komise předpokládá, že do roku 2015 bude pro firmy soutěžení o veřejné zakázky a podnikání v jiném než domovském státě, stejně snadné jako doma. Komise také uvádí, že mezi lety 2012 – 2014 by měly být poznatky z pilotních projektů aplikovány do všech členských států.

4.3 STORK

STORK (Secure Identity Across Borders Linked) je program na podporu konkurenceschopnosti a inovací. Cílem programu je přivést v život interoperabilní systém pro uznávání elektronických průkazů totožnosti (eID) a ověření, které umožní mimo jiné i firmám prokazovat se národními ověřeními v jiných členských státech. V rámci pilotu byla vypracována společná pravidla a specifikace, která pomohou vzájemnému uznávání přes hranice. Řešení, které vzejde z pilotního projektu, pro interoperabilní systém eID má být robustní, transparentní, bezpečné a škálovatelné.

Projekt STORK je tak úzce spojen s výše zmíněnými programy a je tedy nedílnou součástí elektronizace veřejné správy. Podobně jako u ostatních pilotních projektů není Česká republika zapojena ani do programu STORK, nemůže tak aktivně ovlivnit výslednou podobu systému, který bude muset po ukončení pilotu přijmout.

V České republice došlo na konci roku 2010 k přijetí novely č. 100/2010 Sb., kterou se mění zákon č. 111/2009 Sb. o základních registrech⁵⁰ a jež zavádí elektronické občanské průkazy. eOP se budou vydávat od roku 2012, budou velikosti platební karty a postupně budou obsahovat méně osobních údajů. Důležité je, že budou obsahovat i elektronický čip, který bude vázán přes nový bezvýznamový identifikátor (nahrazující rodné číslo) na výše zmíněné základní registry. Navíc bude nejspíše možné používat nový typ občanského průkazu i pro autentizaci při elektronické identifikaci držitele občanského průkazu při komunikaci s informačními systémy veřejné správy. V § 8a novelizovaného zákona se hovoří o tzv. bezpečnostním osobním kódu, který si vlastník eOP zvolí při převzetí a jež se musí skládat z nejméně 4 a nejvýše 10 číslic. O elektronické identifikaci pro firmy se výše zmíněné zákony nezmiňují.

Výše zmíněné projekty nepatří mezi jediné nástroje a projekty EU k podpoře eGovernmentu, jenom stručně mohu zmínit např. e-PRIOR na podporu elektronických faktur a objednávek, eCERTIS informační systém, který obsahuje databázi dokladů k prokazování splněné kvalifikace, které jsou

---

⁵⁰ ČR. Zákon, kterým se mění zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech. In Sběrka zákonů. 2010, 37.

nejčastěji požadovány po uchazečích o veřejné zakázky ve 27 členských státech EU. Evropský výbor pro standardizaci CEN se zase věnuje tvorbě standardů a technických specifikací.

5. Závěr

Mám-li ve stručnosti shrnout českou informační politiku na podporu podnikání a eGovernmentu, je potřeba vystihnout dva důležité okamžiky: práci Ministerstva informatiky, které ale nemělo dostatečnou podporu ostatních rezortů a pak práci Ministerstva vnitra za dob Ivana Langera. Pro dokončení projektu eGon už zbývají jen základní registry (KIVS, Czech POINT i zákon o eGovernmentu jsou již v provozu). Do budoucna je ale nutná užší spolupráce s Evropskou komisí, která určuje standardy pro celoevropský systém eGovernmentu. Pro podnikatele bude především důležitá elektronizace veřejných zakázek a propojení s celou Evropou. Podstatné je, aby eGovernment podnikání zjednodušoval, snižoval administrativu, zvyšoval transparentnost, a tak i konkurenceschopnost. Všechno to bude mít pozitivní dopad na stát, ale i na občany.

Co se týče nástrojů a služeb, chybí jim zaměření na uživatele. Nástroje jsou sice podle předepsaných zákonů a norem, nejsou ale jednoduché a přehledné. Je potřeba začít využívat UI a UX principy. Zároveň by stát měl investovat více do osvěty a ukazovat pozitivní dopady. Pro používání by stát měl využít pozitivní, ale i negativní motivaci jako např. v případě datových schránek, které umožňují zasílat doporučená elektronická psaní zdarma a jejich využívání je povinné pro všechny firmy a OVM.